



Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 57/10
v Luxemburgu 17. júna 2010

Rozsudok vo veci C-31/09
Nawras Bolbol/Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

Vyst'ahovaný Palestínčan sa považuje za užívajúceho ochranu alebo pomoc orgánu Organizácie Spojených národov pre palestínskych utečencov, iba ak ju naozaj využíva

Organizácia Spojených národov vytvorila Úrad Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) s cieľom poskytnúť im pomoc a ochranu Palestínčanom, ktorí boli vyst'ahovaní a nachádzajú sa v Libanone, Sýrii, Jordánsku, na Západnom brehu Jordánu a v Pásme Gazy. Služby UNRWA sú v zásade k dispozícii Palestínčanom žijúcim na týchto územiach, ktorí stratili naraz svoj domov a prostriedky na živobytie v dôsledku konfliktu v roku 1948, ako aj potomkom týchto osôb.

Ženevský dohovor¹ definuje komu a za akých okolností musí byť priznané postavenie utečenca a čo toto uznanie implikuje. V kontexte Európskej únie sú povinnosti vyplývajúce z dohovoru prebraté v smernici 2004/83².

Podľa dohovoru sa pojem „utečenec“ uplatňuje na akúkoľvek osobu, ktorá v obave pred prenasledovaním z dôvodu rasy, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo jej politických názorov, sa nachádza mimo krajiny, ktorej štátnu príslušnosť má a ktorá nemôže alebo z dôvodu tejto obavy, si nechce nárokovať ochranu tejto krajiny; alebo ktorá, ak nemá štátne občianstvo a nachádza sa mimo krajiny v ktorej mala zvyčajne pobyť v dôsledku takýchto udalostí, sa tam nemôže alebo z dôvodu tejto obavy nechce vrátiť.

Dohovor však stanovuje, že tieto ustanovenia sa neuplatňujú na osoby, ktoré skutočne využívajú ochranu alebo pomoc zo strany orgánu alebo organizácie Organizácie Spojených národov, iných ako Vysoký komisár Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR), akým je aj UNRWA. Ak však táto ochrana alebo pomoc skončila z akéhokoľvek dôvodu bez toho, aby sa osud týchto osôb s konečnou platnosťou vyriešil, tieto osoby majú plné právo na uplatnenie režimu podľa tohto dohovoru.

V roku 2007 pani Nawras Bolbol, Palestínčanka bez štátneho občianstva, pricestovala do Maďarska spolu so svojím manželom na základe víza z Pásma Gazy. Na maďarský úrad pre prisťahovalectvo podala žiadosť o azyl, pretože sa nechcela vrátiť do Pásma Gazy z dôvodu situácie neistoty, ktorá tam pretrvávala a bola spôsobená každodennými zrážkami medzi hnutiami Fatah a Hamas.

Pani Bolbol nevyužívala ochranu a pomoc UNRWA, kým sa ešte nachádzala v Pásme Gazy, ale tvrdí, že bola oprávnená na ochranu a pomoc UNRWA z dôvodu rodinných väzieb. Domnieva sa, že môže uplatňovať nárok na bezpodmienečné uznanie svojho postavenia utečenca ako Palestínčanka bývajúca teraz mimo zóny činnosti UNRWA.

Maďarský úrad pre prisťahovalectvo zamietol jej žiadosť z dôvodu, že neopustila štát svojho pôvodu v dôsledku prenasledovania pre príslušnosť k rase alebo náboženstvu, štátnu príslušnosť

¹ Ženevský dohovor z 28. júla 1951 o právnom postavení utečencov.

² Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 304, s. 12; Mim. vyd. 19/007, s. 96).

alebo z politických dôvodov a že nemala právo na to, aby jej automaticky bolo priznané postavenie utečenca.

Pani Bolbol podala žalobu proti tomuto rozhodnutiu na Fővárosi Bíróság (mestský súd v Budapešti, Maďarsko), ktorý musí skúmať, či je možné, aby sa pani Bolbol odvolávala na špecifické pravidlá dohovoru uplatniteľné na vystahovaných Palestínčanov. V tejto súvislosti sa maďarský súd spýtal Súdneho dvora, či sa osoba považuje za užívajúcu ochranu alebo pomoc UNRWA iba na základe toho, že má právo na túto ochranu alebo pomoc, alebo či je potrebné, aby ju naozaj využívali.

Súdny dvor pripomína, že hoci sa pojem „palestínsky utečenec“ vzťahuje na všetky osoby, ktoré v dôsledku konfliktu v roku 1948 stratili domov v Palestíne a prostriedky na živobytie, iné osoby môžu takisto využívať pomoc alebo ochranu UNRWA. Súdny dvor najmä konštatuje, že v dôsledku neskorších ozbrojených konfliktov v regióne sa stali aj iné skupiny Palestínčanov vyhostenými a môžu využívať pomoc UNRWA.

Osobitné pravidlá dohovoru uplatniteľné na vystahovaných Palestínčanov sa týkajú výlučne osôb, ktoré naozaj využívajú ochranu alebo pomoc UNRWA. V dôsledku toho **tieto osobitné pravidlá sa vzťahujú iba na osoby, ktoré naozaj využívali pomoc poskytovanú UNRWA.** Na druhej strane sa na osoby, ktoré sú alebo ktoré boli iba oprávnené využívať ochranu alebo pomoc tohto úradu, naďalej vzťahujú všeobecné ustanovenia dohovoru. Teda, ich žiadosti o poskytnutie postavenia utečenca musia byť predmetom samostatného posúdenia a je možné im vyhovieť len v prípade prenasledovania z dôvodov príslušnosti k rase alebo náboženstvu, štátnej príslušnosti alebo z politických dôvodov.

Pokiaľ ide o dôkaz skutočného využívania pomoci poskytovanej zo strany UNRWA, Súdny dvor uvádza, že hoci registrácia v tomto orgáne predstavuje dostatočný dôkaz, je potrebné umožniť príjemcovi, aby o tom poskytol dôkaz akýmkoľvek iným spôsobom.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106